

Promocija edukacije za održivi razvoj i popularizacija “zelene proizvodnje” putem novih medija

**Ime i prezime*

Poslednjih decenija 20. veka obrazovanje za zaštitu životne sredine nalazi se u središtu društvenih i naučnih rasprava u svetskim okvirima. Obrazovanje i vaspitanje za zaštitu životne sredine mora biti dugoročno i plansko razvijanje interdisciplinarnog znanja o životnoj sredini u toku čitavog životnog veka čoveka. Zato je, ustvari, nužno da se kroz vaspitno-obrazovni proces obezbedi interdisciplinarnost i multidisciplinarnost radi spoznaje suštine odnosa: društvo, čovek, tehnika, prirodna sredina, odnosno izrazi celovitost aspekta ekoloških, ekonomskih, socijalnih, tehnoloških, kulturnih i estetskih sadržaja, a upravo mediji, u velikoj meri, doprinose ostvarivanju humanizacije i ekologizacije društva. „Zeleni marketing“ je jedan od pojmova koji se koriste za marketing proizvoda koji su povoljni za životnu sredinu, jer je čistija proizvodnja pristup u kome svi dobijaju: preduzeće, zaposleni, okruženje, potrošač, društvo. Čistija proizvodnja ima dve uloge: zaštitu životne sredine i podršku savremenom razvoju proizvodnje.

Ključne reči: održivi razvoj, ekologija, zeleni marketing, obrazovanje

UVOD

Zahvaljujući OUN i drugim međunarodnim organizacijama ali i istraživačkom interesovanju teoretičara koji su se sa stanovišta svojih naučnih i teorijskih opredeljenja bavili problemima u ovoj oblasti, ove rasprave doživljavaju kulminaciju, a obrazovanje u ovoj oblasti poseban razvoj i kvalitativnu afirmaciju. Globalnost i ozbiljnost ekoloških problema, potreba zaštite životne sredine i upravljanja ekološkim rizicima predstavljaju svojevrstan podsticaj drugačijeg promišljanja društvenog razvoja („održivi razvoj“) i s tim u vezi drugačijeg koncipiranja obrazovne politike na putu formiranja i razvoja „održivog društva“. Posmatrano u svetskim okvirima, prisutna je opšta tendencija da se savremeno vaspitanje i obrazovanje posmatra i promišlja u kontekstu strategije održivog razvoja i koncepcije doživotnog obrazovanja. Centralno pitanje koje se postavlja u kritici postojećeg i traganju za novim konceptom razvoja savremenog vaspitno-obrazovnog sistema nalazi se u potrebi njegove ekologizacije i humanizacije kao novog pravca, tendencije usavršavanja i razvoja sistema vaspitanja i obrazovanja okrenutog budućnosti. Radi se, zapravo, o koncipiranju takvog vaspitno-obrazovnog sistema koji će konceptualno uvažavati i didaktičko-metodički adekvatno zadovoljavati i permanentno razvijati (vaspitarati) obrazovne potrebe iz oblasti zaštite životne sredine. Današnja civilizacija razvijena je na paradigmi stalnog materijalnog rasta i dostizanja beskrupulozne potrošnje prirodnih resursa. S jedne strane, industrijalizacija omogućava poboljšanje životnog standarda velikog broja ljudi na Zemlji ali s druge strane negativno utiče na kvalitet životne sredine i zdravlje čoveka. Čovek je konačno shvatio da je pitanje dalje strategije opstanka drugačiji odnos prema životnoj sredini. U suštini ekološka kriza je nerazdvojni deo velikih civilizacijskih zbivanja. Pre svega duboka kriza jednog načina proizvodnje, modela potrošnje i privrednog rasta, uz istovremeno gubljenje osnovnih ljudskih vrednosti. Takav život izveo je čoveka iz ravnoteže sa prirodom, čiji je on samo deo, i ona se može povratiti samo temeljnim socio-kulturnim alternativama u načinu proizvodnje i potrošnje.

U vremenu globalne ekološke krize, obrazovanje i vaspitanje za zaštitu životne sredine se, pored blagovremenog i verodostojnog informisanja, zakonske regulative i ekološki opravdanih ulaganja, postavlja kao najvažniji zadatak, budući da najneposrednije utiče na stvaranje ekološke svesti i ekološkog ponašanja. Osnovni elementi teorijski i empirijski stečene ekološke svesti su ekološko znanje, vrednovanje ekološke situacije i ekološko ponašanje. Pri tom, ekološku svest ne čine samo saznanja o odnosu prirode i društva, o narušavanju ekološke ravnoteže i potrebi zaštite životne sredine, već i savest, odnosno spremnost pojedinaca i društvenih grupa da se u toj zaštiti angažuju i da se odgovorno i ekološki opravdano odnose prema sredini u kojoj žive. Obrazovanje i vaspitanje za zaštitu životne sredine ne podrazumeva samo upoznavanje prirodnih i društvenih nauka neophodnih za razumevanje i rešavanje ekoloških problema i zagađivanja životne sredine, već pretpostavlja i dogradnju moralnih principa i formiranje novog sistema vrednosti čoveka u odnosu na prirodu i okruženje: čovek može i mora da bude samo korisnik prirode, a ne i njen neograničeni gospodar. Ako ništa drugo, sebe radi, čovek mora da vodi računa o tome da ne uništi spostvenu žitvnu sredinu, a time i sebe samog. Dosadašnji antropocentrizam mora da zameni bio (eko) centrizam.¹

Najveća svestka konferencija o zaštiti žitvne sredine i razvoju, održana juna 1992. godine u Brazilu, rezultirala je dokumentima („Rio deklaracija“, Konvencija o klimi, Konvencija o biodiverzitetu i Agenda 21 za 21. vek) u kojima se međunarodna zajednica zalaže za održivi (usklađeni) razvoj zasnovan na ekološkim principima i pod kojim podrazumeva mudro upravljanje prirodnim dobrima, očuvanje biodiverziteta i samoreprodukcije prirode, racionalnu potrošnju i štednju energije i prirodnih bogatstava, naročito neobnovljivih, reciklažu i tzv. Čiste tehnologije, preduzimanje mera zaštite životne sredine, a sve radi zadovoljavanja potreba sadašnjih i budućih generacija.² Ideja o održivom (usklađenom) razvoju u današnje smislu reči počinje da se koristi osamdesetih godina u Svestskoj strategiji zaštite prirode, koju je usvojila Međunarodna unija za zaštitu prirode (IUCN) i u Izveštaju Komisije UN za životnu sredinu i razvoj (Brutlandska komisija) pod nazivom „Naša zajednička budućnost“ (Our Common future) obelodanjenog 1987. godine. Za obrazovanje i vaspitanje za zaštitu životne sredine od svih međunarodnih skupoova posebnu važnost imaju konferencije u Štokholmu (1972), Beogradu (1975) i Tbilisiju (1977), kongres u Moskvi (1987), konferencije u Riju (1992) i Solunu (1997) na kojoj je naglašeno da je obrazovanje ključ opstanka i otuda i ovaj novi naziv - obrazovanje za opstanak.

Na globalnom planu, davne 1975. godine pripremljen je prvi «Međunarodni program obrazovanja i vaspitanja za zaštitu životne sredine» (UNESCO i UNEP), a posle Rio konferencije, 1993. godine, noveliran je i to u cilju reorijentacije obrazovanja i vaspitanja stanovništva na Planeti, za održivi (usklađeni) razvoj.³ Programom su definisani glavni ciljevi obrazovanja:

- Omogućavanje svakom pojedincu da dostigne svesnost, znanje, veštine, neophodne da aktivno učestvuje u zaštiti i unapređivanju životne sredine i ostvarivanju usklađenog razvoja.
- Stvaranje novog, za životnu sredinu poželjnog ponašanja i životnog stila.
- Razvijanje ekološke etike i ekološke kulture.
- Jačanje obrazovanja i vaspitanja za zaštitu životne sredine za sve.

¹ OECD, "Teaching for sustainable development" - Report on a workshop at Veldhoven - Netheralnds 23rd - 25th april 1990., Paris, 1990.

² Grupa autora, "Napori Ujedinjenih nacija za bolju zivotnu sredinu u 21 veku", Savezno ministarstvo za razvoj, Beograd, 1992.

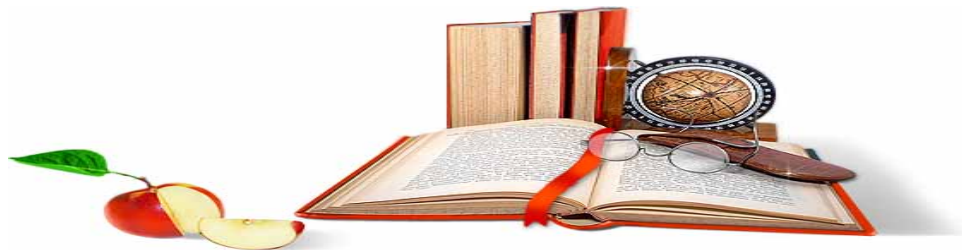
³ UNESCO - UNEP, "International environmental education program", Paris, 1993.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

-
-